

Grav och boplats, bytomt och odlingsrösen samt äldre vägbank

Prov- del- och slutundersökningar längs E4:an
Delen Bäckeby - Lövstad storskog
Skärkinds och Kimstads socknar
Östergötland

Riksantikvarieämbetet
ARKEOLOGISKA UNDERSÖKNINGAR

Innehåll

- 5 • Bakgrund
- 6 • Resultat från prov-, del och slutundersökningarna
- 6 • Stensträngen RAÄ 260 och anslutande boplatsspår vid Bäckeby
- 9 • Treudd - RAÄ 358
- 10 • Eke gamla tomt RAÄ 206 samt provundersökning intill RAÄ 81
- 12 • Lövstad storskog
- 15 • Kol och benlista
- 16 • Tekniska och administrativa uppgifter

Utgivning

Riksantikvarieämbetet

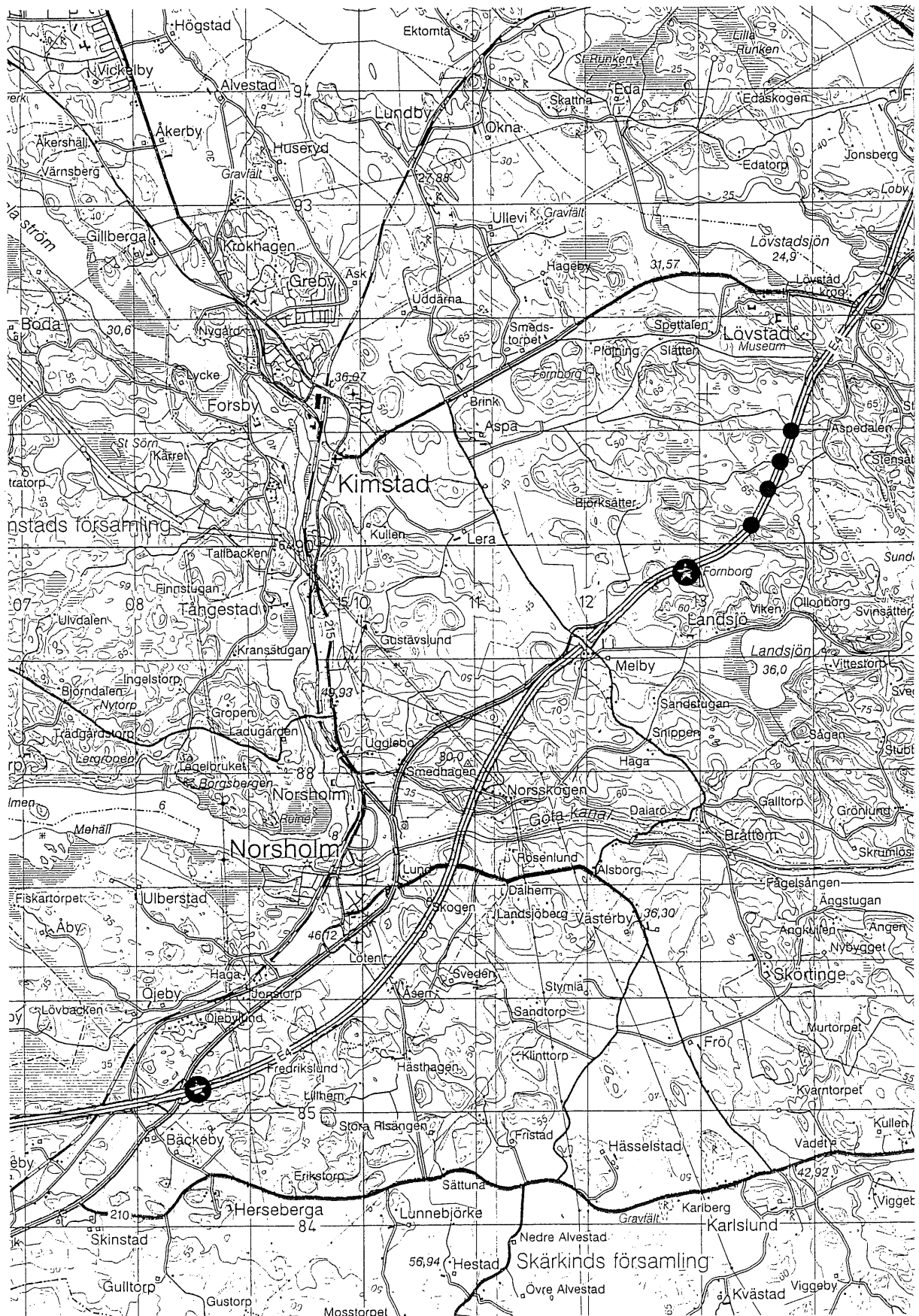
Avdelningen för arkeologiska undersökningar

UV Linköping

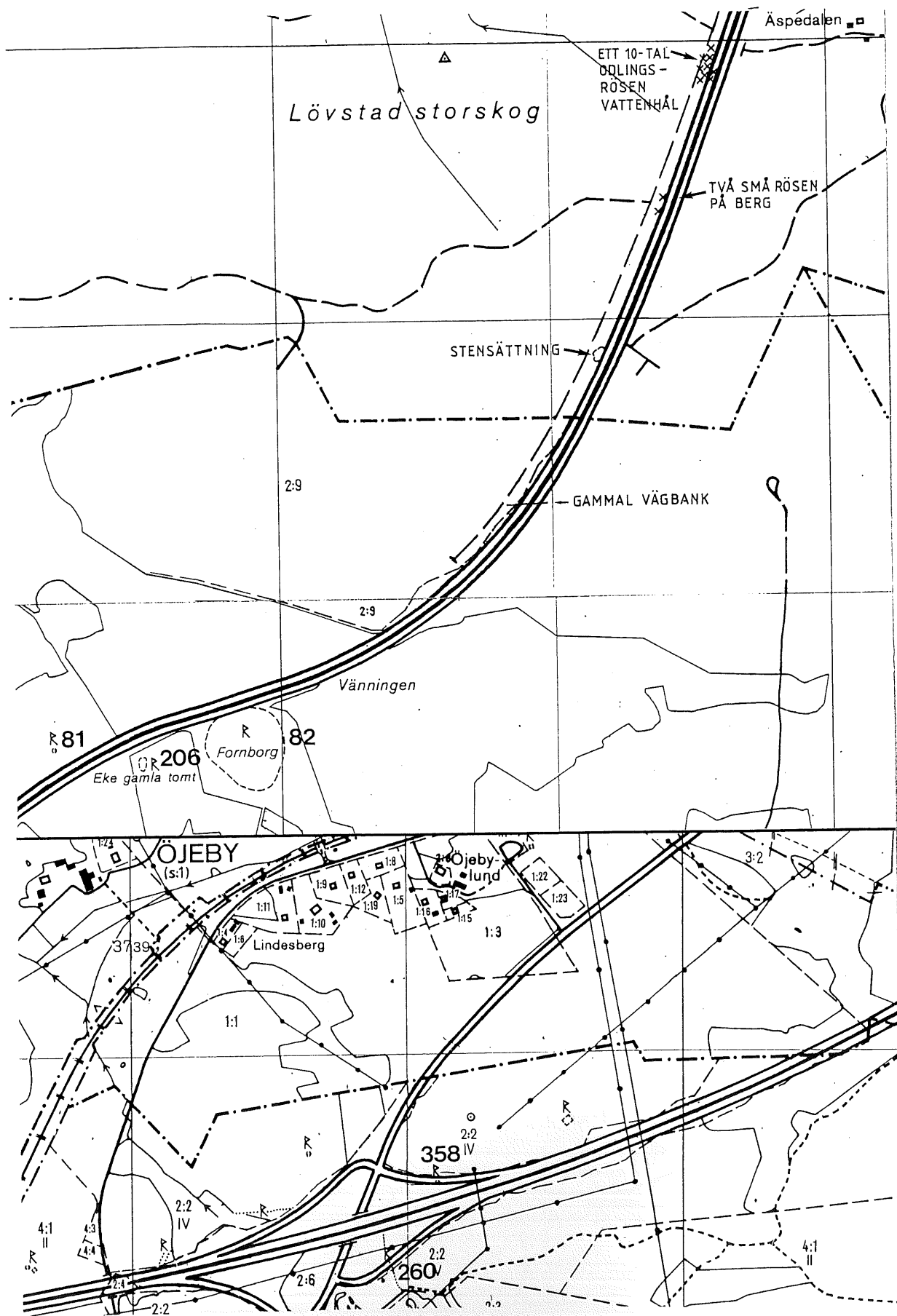
Järnvägsgatan 8, 582 22 Linköping

Telefon 013-24 47 00, telefax 013-10 13 24

© Riksantikvarieämbetet

Figur 1. Utdrag ur Topografiska kartans blad Norrköping 8G NV med undersökningsområdena markerade. Skala 1:50 000.

Figur 2. Utdrag ur Ekonomiska kartans blad Landsjö 8G 7c, Lövstad 8G 8c och Norsholm 8G 7b med undersökningsområdena markerade. Skala 1:10 000.

Grav och boplatz, bytomt och odlingsrösen samt äldre vägbank

Prov- del- och slutundersökningar längs E4:an.

Delen Bäckeby-Lövstad storskog, Skärkinds och Kimstads socknar, Östergötland.

Bakgrund

1983 och 1984 gjordes arkeologiska prov-, del och slutundersökningar längs en planerad utvidgning av E4:an, mellan Linköping och Norrköping, delen Bäckeby-Lövstad. Vägförvaltningen i Östergötlands län stod för kostnaderna och ansvarig för de arkeologiska undersökningarna var Carin Claréus, Riksantikvarieämbetet, UV Mitt.

Undersökningarna föregicks av en specialinventering av Catharina Nilsson och Carin Claréus (plan 5). Längst i söder, närmast Linköping fanns de registerade fornlämningarna RAÄ 358 och RAÄ 260 i Skärkinds socken. Den förstnämnda bestod av en treudd och den andra av en stensträng. Båda låg i den kommande väglinjen. Längre norrut låg Eke gamla tomt i Kimstads socken. Bytomtens västra ytterkant kom att beröras. Som en förberedelse inför inventering och provundersökning gjordes här arkivstudier av äldre lantmäterikartor. Norr om Eke bytomt, på norra sidan E4:an låg RAÄ 81, en stensättning, i Kimstad socken. Då denna låg nära den planerade vägen beslutades om provundersökning intill fornlämningen

Nordväst om Eke bytomt påträffades i Lövstad storskog, Kimstads socken, flera oregistrerade, eventuella fornlämningar. Det var en gammal vägbank, en rund, trolig stensättning, två små rösen på berg, en stenrad och slutligen ett 10-tal odlingsrösen i anslutning till två vattenhål.

Vid den enda säkert konstaterade förhistoriska boplatsen, RAÄ 260 i Skärkind socken (Bäckeby), gjordes en fosfatkartering. Sammanlagt karterades ett 210 000 m² stort område. Med vissa undantag var fosfatvärdena låga. Enstaka punkter med höga värden fanns emellertid i anslutning till stensträngen, RAÄ 260. Vidare gick ett stråk med något högre värden än omgivningen genom områdets mellersta del öster om stensträngen. Där sammanföll de med låglänt, lerig mark.

Vid utgrävningarna torvades alla ytor av med maskin, medan rensning skedde för hand. Vissa anläggningar grävdes därefter ut med maskin, medan de övriga grävdes ut för hand. Kolprover togs i de anläggningar där så var möjligt.

Resultat från prov-, del och slutundersökningarna

Vid Bäckeby, Skärkinds socken, genomfördes en slutundersökning av treudden, RAÄ 358 och delundersökning av en stensträngen RAÄ 260 samt av intilliggande boplatzlämningar i form av ett 15-tal härdar och sotfläckar. Både treudden, boplatzlämningarna och stensträngen kan sannolikt dateras till äldre järnålder. Boplatzlämningarna har tolkats som tillfälliga besök på platsen, kanske i samband med anläggandet av stensträngen eller treudden.

En provundersökning företogs i anslutning till Eke gamla tomt, Kimstad socken (RAÄ 206), varvid de yttre resterna av gårdskomplexet framkom. Provundersökningen utvidgades och rester av stenhägnader och delvis utplöjda huskonstruktioner påträffades.

Vidare gjordes en provundersökning intill stensättningen RAÄ 81, men inget av antikvariskt intresse framkom. I Lövestad storskog, Kimstads socken, kontrollerades ett tjugotal oregistrerade stensättningsliknande röjningsrösen, vilka utifrån underliggande fyndmaterial (tegel, porslin) kan dateras till 1700-talet eller därefter. Tre stensättningsliknande oregistrerade lämningar i Lövestad storskog undersöktes och borttogs. Två av dem låg tillsammans och bestod av en skärviga stenpackningar (A1, A2). En osäker härd låg under packningarna. Den tredje anläggningen var fyndtom (A3). I samma område som A1 och A2 fanns en stenrad, vilken borttogs med maskin. Slutligen drogs ett schakt genom en oregistrerad vägbank i Lövestad storskog, troligen tillhörande äldsta Stockholmsvägen, i syfte att dokumentera dess konstruktion.

Stensträngen RAÄ 260 och anslutande boplatsspår vid Bäckeby

Stensträngen RAÄ 260 i Bäckeby, Skärkinds socken, var belägen i kuperad hagmark med uppstickande bergsklackar. Strängen låg på en platå och gick i nordväst-sydöstlig riktning. Den var omgiven av enar och tallar. Området öster om stensträngen uppvisade förhöjda värden vid fosfatanalysen och denna yta torvades därför av vid utgrävningen, en delundersökning.

Hela undersökningsområdet sträckte sig i nordöstlig-sydvästlig riktning och delades i mitten av tre bergsklackar, varvid två områden skapades, en i nordöst och en i sydväst. Mellan dem fanns smala passager genom bergsklackarna. Hela undersökningsområdet inramades delvis av berg.

Nordöstra delen av undersökningsytan

Den nordöstra delen var barrskogsbevuxen och i dess centrala del fanns en avlång höjd. I området togs tre nord-sydliga schakt upp på den centralt liggande höjden (I - III, plan 1). Ytterligare ett schakt (IV), i västnordväst-östsydöstlig riktning togs upp i anslutning till schakt I. Schakt IV begränsades i söder av en uppskjutande bergsklack. Schakten var 10 - 20 m långa, cirka 2 m breda och 0,5 - 0,7 m djupa. Under torv- och myllagret, cirka 0,1 m djupt, vidtog hård lera. Schakten vattenfylldes snabbt i den sankta marken och inga fynd eller konstruktioner av antikvariskt värde framkom.

Söder om schakt II och i samband med upptagandet av detta avtorvades en 6x8 m stor yta (V) framför en brant bergvägg i söder. Ytans södra halva intill berget var sotig och cirka 0,5 m norr om bergväggen framkom en sotgrop (A22). Cirka en m väster om sotgropen fanns en halvcirkelformig stensamling, cirka 1x1,5 m stor. Då yta V låg utanför själva vägområdet och inte kunde följas ned i det anslutande schaktet II, igenlades ytan efter undersökning av sotgropen (A22).

Ytterligare två schakt, VI och VII, drogs i passagerna mellan det nordöstra och sydvästra området (plan 2). I schakt VI påträffades en härd (A1) omedelbart intill bergväggen i väster. I härden fanns brända ben (F2) och kol (F1). Därutöver fanns i schakt VI och VII morängrus och stenar under det 0,1 m tjocka torv- och myllagret.

Sydvästra delen av undersökningsytan

Hela det sydvästra området inom väglinjen banades av. Förutom den redan registrerade stensträngen (A2) framkom 8 härdar, 2 sotgropar och 3 sotfläckar, glest belägna i den hårda leran. Dessutom framkom spåren efter en äldre markslagsgräns i form av en gårdsgård.

Några av anläggningarna var samlade i en koncentration intill eller i anslutning till en bergvägg i östsydöst (A16, A17, A18, A19, A21) med ett inbördes avstånd av 1 - 1,5 m (plan 2). De övriga härdarna låg betydligt mer glest med ett inbördes avstånd mellan 2 - 10 m (plan 3, 4). Ingen av härdarna låg i direkt anslutning till stensträngen. Denna låg cirka 12 m väster om de närmaste anläggningarna, A3 och A4.

Kolprov togs från tre anläggningar, A4 (F3), A6 (F4) och A11 (F5).

Anläggningsbeskrivningar och boplatsslämnings vid Bäckeby

Nivåer - se profiler, plan 6

Anl nr	Anläggningstyp	Mått i m	Djup i m	Profil	Beskrivning
A1	Härd x158 y524	0,8 i diam	0,2	X	I NV begränsning mot bergvägg. Övre delen sotblandad lera, undre delen sot/kol. Fylld med skörbränd sten (0,02 - 0,05 m st).
A2	RAÄ 260, se sep beskrivning	—	—	—	—
A3	Sotfläck x130 y478	0,55x0,6	0,1	—	Plan, ojämn botten. 0,02 m st, skörbrända stenar i ytan. Svagt skålad botten.
A4	Sotfläck x127 y478	0,6 i diam	0,1	—	Svagt sotig. Svagt skålad botten.
A5	Härd x133 y484	0,5 i diam	0,15	X	Något utdragen i ytan. Delvis sotig. Övre halvan fylld med skörbränd sten (0,02 - 0,05 m st). Skålad botten. 2 st 0,4 - 0,55 m st stenar i anslutning till härdens N begränsning.
A6	Härd x127 y485	0,4 i diam	0,2	X	Delvis sotig. Fylld av skörbrända stenar (0,02 - 0,1 m st). Kraftigt skålad botten.
A7	Sotfläck x126 y488	0,4 i diam	0,05	X	Plan botten.
A8	Härd/sotfläck x121 y489	0,6x0,5	0,12	X	2 st 0,05 m st skörbrända stenar i ytan. Svagt sotig fyllning. Något ojämn skålad botten.
A9	Utgår	—	—	—	—
A10	Utgår	—	—	—	—
A11	Härd x139 y493	0,46x0,45	0,14	X	Delvis sotig. Fylld med skörbrända stenar (0,02 - 0,05 m st). Skålad botten.
A12	Härd x138 y496	0,52x0,5	0,14	X	Svagt nedsjunken (0,03 m) i ytan. Några 0,05 m st skärviga stenar i övre delen. Skålad botten.
A13	Utgår	—	—	—	—
A14	Utgår	—	—	—	—
A15	Utgår	—	—	—	—
A16	Härd x141 y504	0,3x0,4	0,05	—	I ytan några 0,05 m st skörbrända stenar. I den svagt skålformade botten en 0,3 m st sten.
A17	Sotgrop x140 y503	0,55x0,65	0,19	X	Mylla i övre delen. 0,05 m st skärvig sten i toppen. Kraftigt skålformad botten.
A18	Sotgrop x138 y506	0,65 i diam	0,15	X	Gropens övre del (0,08 m tj lager), myll- och lerblandat. Svagt skålformad. Begränsning i Ö är bergväggen.
A19	Härd x140 y505	0,4 i diam	0,1	—	Skärvig 0,1 m st sten i botten. Svagt skålformad botten.
A20	Utgår	—	—	—	—
A21	Härd x142 y502	0,6x0,8	0,05	—	Några 0,05 m st skärviga stenar i ytan. Ojämn botten, plan.
A22	Sotgrop x162 y542	0,5x0,6	0,3	—	Fylld med sot. Skålad botten.
A23	Utgår	—	—	—	—
A24	Utgår	—	—	—	—

Anläggningsbeskrivning stensträng (A2, RAÄ 260)

Undersökt del: x107 y475 - x128 y466. Längd 22,5 m, bredd 2,25 - 3,25 m och höjd 0,15 - 0,5 m.

Nivå: +44,25.

Anläggningen var belägen i undersökningsområdets sydvästra begränsning på krönet och slutningen av en mindre höjd. Den syntes före undersökningen som en cirka 2 m bred och 0,2 m hög stensträng. Den inom vägområdet berörda delen var 22,5 m lång (plan 4, 5). Stensträngen fortsätter utanför undersökningsområdet på båda sidor, i söder längs med åkerkanten och mot nordväst, över nuvarande E4:an där den borttogs 1973 och vidare på andra sidan vägen.

Efter avtorvning och rensning visade sig den framtagna delen utgöras av en 2,25 - 3,5 m bred och 0,15 - 0,5 m hög stensträng. Stenarna, 0,4 - 1,6 m stora, låg tätt och mellan dem fanns mindre, 0,05 - 0,3 m stora skärviga och skarpkantade stenar. Strängen visade sig i sin mellersta del vara skadad. På grund av en sentida traktorväg över stensträngen, var stenarna här borttagna eller skjutna över till västra sidan, där de låg löst, högt upp i myllan. Under några av de löst liggande stenarna fanns en 3 m lång, 0,7 - 1,2 m bred och 0,1 m hög sträng stenar. Då dessa låg fast nedtryckta i leran har de troligen utgjort ett sidoutsnitt till stensträngen. Stensträngen grävdes till botten med maskin. Den var enskiktad och låg i hård lera. Inga fynd påträffades.

Treudd - RAÄ 358

Vid Bäckeby, ca 130 m nordöst om den utgrävda stensträngsdelens norra spets låg en treudd (RAÄ 358, plan 7, 8) på en bergklack. Nivåskillnaden till stensträngen, härdarna och sotgroparna var ca 7 m.

Anläggningsbeskrivning

Läge: x257 y551. Storlek: 9,5x9,7x9,25 m stor, 0,2 - 0,4 m hög. Insvängda sidor. Nivå: +51,22.

Anläggningen var belägen i västslutningen av bergsklacken. Före avtorvningen syntes den som en 6x8 m stor, närmast spetsoval övertorvad stensättning. Ca 0,5 m stora stenar var synliga i torven. Omgivande terräng bestod av blockrik skogsmark, bevuxen med barrskog (plan 7, 8).

Efter avtorvning och rensning framstod anläggningen som en 9,25x9,5x9,7 m stor treudd med insvängda sidor. Uddarna pekade mot sydsydöst, nordnordöst och väster. Stenmaterialet utgjordes av 0,4 - 1 m stora stenar och block. I anläggningens centrala del var stenpackningen förhöjd. Det var detta parti som iakttagits före avtorvningen. Mellan de större stenarna fanns en småstenspackning av en 0,05 - 0,3 m stora rundade och kantiga stenar. De tre uddarna avslutades med en i förhållande till övriga packningen större eller högre stenblock, 0,7 - 1,5 m stora och 0,3 - 0,4 m höga. Sidorna i norr och öster var jämnt insvängda, medan södra sidans begränsning var något oregelbunden. Utanför anläggningens sidor fanns ett bräm av 0,05 - 0,3 m stora stenar, med några enstaka större. Brämets yttre begränsning var otydlig, då det övergick i den naturliga moränen mellan bergsklackarna.

Anläggningen var enskiktad ut mot sidorna och tvärskiktad i centrala delen där stenpackningen var förhöjd. Fyllningen bestod i väster av mjällig mo och sand medan den mot öster övergick i lerblandad mjäla och mo. I hela fyllningen fanns spridda kolflisor, vilka förekom även utanför anläggningen (F6). Ingen gravgömma påträffades. Under anläggningen vidtog morängrus, delvis blandat med lera.

Fynd

F6, x257 y551, kol, 6 gram. Kolet låg i och under stenpackningen samt även utanför. Röjningskol?

Eke gamla tomt RAÄ 206 samt provundersökning intill RAÄ 81

En provundersökning företogs intill RAÄ 81, en stensättning. Stensättningen låg norr om E4:an och Eke gamla bytomt, i Kimstads socken. Inget av antikvariskt värde framkom.

Vid Eke bytomt gjordes en utvidgad provundersökning. Bytomten består av en kraftigt övervuxen bebyggelselämning på en åkerholme. I dess norra del kunde kanten av en husgrund ses, täckt av odlingssten. Utgrävningen berörde området norr om husgrunden, ute i åkern (plan 9).

En ca 65 m lång och mellan 11 och 16 m bred yta togs upp. 11 anläggningar noterades, på ett djup av 0,4 - 0,8 m under åkerytan. Av dem var 5 stensträngar eller stenrader (I - II, III, VI, IX, XI, XII), varav en möjligen utgjort del av en husgrund (XII). De övriga var troligen rester av stenhägnader i anslutning till gårdssystemet. Mot en av strängarna (III) gränsade en liten stensansamling (VII), möjligen del av en ramp.

Vidare fanns ett delvis fyllt stenfundament, möjligen del av en förstörd husgrund (IV) i anslutning till hägnaden IX. Den stenfyllda delen innehöll något tegelflis. Över hela anläggningen och även utanför, fanns ett mörkt 8x20 m stort och ca 0,2 m djupt kulturlager. I det fanns obrända djurben och tänder. En alternativ tolkning till anläggning IV är att den utgjorts av strängar, kopplade till det övriga hägnadssystemet.

Anläggning X har troligen utgjort en husgrund, med 2 synliga syllstensrader och enstaka tegelflis i och utanför större delen av grunden. Slutligen fanns en härd (VIII) och en dräneringsränna (V) i området. Förutom det ovan nämnda kulturlagret saknades kulturjord och anläggningarna låg i hård lera.

Då den största delen av bytomtsområdet ej skulle beröras av vägområdet, beslutade man att inte vidga undersökningen.

Anläggningsbeskrivningar

Områdeskoord: x6489 739 y1512 754.

Anl nr	Anläggningstyp	Mått	Beskrivning
	Stensträng	23,5 m l, 0,7 - 1 m br, 0,2 - 0,4 m h	Strängen kraftigast nära bytomten. Uppbyggd av 0,2 - 0,8 m st stenar med mellanliggande grus. Tvåskiktad.
III	Stensträng	21 m l, 1 m br, 0,1 - 0,2 m h	Uppbyggd av 0,2 - 0,8 m st stenar.
IV	Husgrund (?) delvis förstörd, alternativt system av strängar (tills med IX, III och VII).	16 m l, synlig bredd 4 m, 0,2 m h	En 7x4 m st del av grunden stenfylld (0,2 - 0,4 m st stenar), med enstaka tegelflis. Övriga delen bestod av syllrader, en längsgående och en tvärgående. Stenmaterialet bestod av 0,5 - 0,6 m st stenar. Över låg kulturlager med djurben och tänder.
V	Dräneringsrör, sentida.		
VI	Stensträng	11 m l, 0,7 m br, 0,3 m h	Uppbyggd av stenar, 0,2 - 0,4 m st.
VII	Stensamling	3,5x2 m st, 0,3 m h	Uppbyggd av stenar, 0,2 - 0,7 m st och grus. Ramp?
VIII	Härd	0,8 m i diam, 0,1 m dj	Skörbränd sten i ytan. Plan botten. Enstaka sot.
IX	Stensträng, ev kopplad till IV	10 m l, 0,5 - 1 m br, 0,1 - 0,2 m h	Uppbyggd av 0,3 - 0,4 m st stenar samt grus och småsten.
X	Husgrund	7 resp 7,5 m br syllrader, 0,5 - 0,8 m br, 0,2 m h	Uppbyggd av 0,5x0,9 m st stenar i rader. Runt om fanns 0,1 - 0,5 m st stenar. I och utanför grunden fanns tegelflis samt småsten.
XI	Stensträng, ev del av XII	4,5 m l, 1 m br, 0,2 m h	Uppbyggd av 0,25 - 1 m st stenar, mestadels större.
XII	Sträng eller del av husgrund	7 m l, 1,5 m br, 0,4 m h	Uppbyggd av 0,25 - 1 m st stenar. Böjd. Ansluter till ett parti småstenar, 5x6 m st.

Lövstad storskog

Nordöst om Eke gamla tomt, i KimstadS socken, påträffades flera oregistrerade fornlämningslika stensättningar, en stenrad och en äldre vägbank.

Vägbank

Läge: x180 y440.

Inom det för exploatering berörda området låg del av en väg, kraftigt övervuxen av blandskog och sly. Vägen som löpte i nordöstlig-sydvästlig riktning var 5 - 5,5 m bred och den iakttagbara längden ca 60 m. Den begränsades i nordöst av nuvarande E4:an, vilken skar tvärs över den äldre vägen. I vägens sydvästra begränsning fanns åker. Vägen låg i en sydsluttning som planade ut mot söder. Denna del kantades av block på båda sidor vägen. Otydliga spår påvisade att även den nordöstra delen varit kantad med stenar, dock av mindre storlek, upp mot sluttningen.

I syfte att utröna hur vägbankens uppbyggnad sett ut drogs ett cirka 8 m långt och 2 m brett schakt genom den bevarade vägens centrala del. Härvid framkom att den sannolikt varit påbyggd på en naturlig avsats i sydsluttningen. Som stöd i vägbankens södra del låg kantstenarna; 1,1 - 1,3 m stora block. Nordöst därom var vägbanan uppfylld med ett 0,5 meter tjockt gruslager med enstaka stenar. Under gruset fanns mjälblandad lera.

Två stensättningsliknande rösen med omgivande småstenspackning (A1, A2).

A1-läge: x630 y660. Storlek: 1,3x1,7 m st, 0,4 m hög. Nivå: +68.58.

A2-läge: x628 y663. Storlek: 1,3x1,4 m st, 0,3 m hög. Nivå: +68.50.

Undersökningsområdet var beläget i bergig skogsmark, bevuxen med barrskog. Före undersökningen syntes två övermossade, cirka 1 m i diam stora rösen (plan 11). Efter avtorvning och rensning visade sig de två stensamlingarna A1 (1,3x1,7 m st) och A2 (1,3x1,4 m st) ligga i västra och södra kanten av en oregelbunden småstenspackning, 6x7,25 m stor. Packningen utgjordes av 0,05 - 0,3 m stora kantiga stenar med enstaka större 0,5 - 1,1 m stora stenar och block. Stenpackningen begränsades helt av berg i söder och delvis i nordväst och öster. Enstaka kantiga stenar låg på berget.

A1 i stenpackningens västra begränsning visade sig vara flerskiktad och 0,4 m hög. Den bestod av 0,1 - 0,5 m stora stenar, varav flertalet var kantiga. Även A2 i stenpackningens södra begränsning var flerskiktad. Den var 0,3 m hög och bestod av 0,1 - 0,4 m stora stenar, varav flertalet var kantiga.

De två stenrösen var fyndtomma. Den omgivande småstenspackningen av kantiga stenar var delvis flerskiktad och låg som utfyllnad i skrevor i det underliggande berget. En del stenar var eldpåverkade. I botten av packningen fanns några större block, 1 - 1,2 m stora. I packningens södra halva påträffades i botten under tättpackade skärviga stenar mellan två bergsskrevor en sotfärgning (hård?), cirka 0,8x1 m stor och något utdragen mot nordöst. Den bestod av sot samt skärvig, sönderbränd sten. Stenarna, som var tätt packade, var i begränsningen svåra att skilja från det omgivande stenmaterialet. Detta var av samma karaktär som i hård. Sotfärgningens djup var 0,2 m och dess botten plan. Under fanns ett 0,1 - 0,2 m tjockt lager delvis rostfärgat grus och därefter vidtog berget.

Tolkningen av anläggningarna är osäker, möjligen kan de utgöra gränsrösen. Eftersom eldpåverkade stenar och en eventuell hård fanns har man eldat på platsen innan rösen anlades.

Stenrad

Läge: x707 y690. Storlek: 20 m lång, 2 m bred. Nivå: +64,36.

I skogen, ca 80 m nordnordost om A1 och A2 låg en stenrad, ca 20 m lång och 2 m bred (plan 12). Den bestod av en enkel rad block, upp till en meter stora. Stenarna togs bort med maskin. Under låg grusig mylla.

Stensättningsliknande lämning, A3

A3-läge: x425 y591. Storlek: 3,35x3,40 m stor, 0,3 m hög. Nivå: +71,30.

Anläggningen var belägen på en bergsklack, i skogsmark. Före avtorvningen syntes den som en oval 2,6x4 m stor och 0,3 m hög osäker stensättning (plan 13). Anläggningen var lätt övermossad och bevuxen av några enar. I dess nordvästra del fanns en tallstubbe. Den omgivande terrängen bestod av barrskog samt berg i dagen.

Efter avtorvning och rensning framstod anläggningen som en närmast rektangulär 3,35x3,40 m stor och 0,3 m hög stenansamling. I nordväst hade stenarna sprängts ut mot sidorna av tallen och låg direkt på berg. Stenarna var 0,3 - 0,85 m stora och mellan dem fanns en fyllning av mylla och småstenar. Stenpackningen var enskiktad; under fanns ett i sydöst upp till 0,2 m tjockt lager grusblandad mylla. Därefter vidtog berget. Ingen gravgömma påträffades och anläggningen bedöms såsom osäker.

Område med odlingsrösen

Läge: x920 y764 - x954 y794. Nivå: +56.57.

Området var beläget i en sydsydvästlig skogsslutning med två terrasserade avsatser, varav den övre norra delvis var stenkantad (plan 14). I markytan syntes ett 10-tal övermossade odlingsrösen, cirka 1 - 3 m stora och 0,2 - 0,3 m höga. Vegetationen på platsen utgjordes av barrskog samt sly.

Efter maskinavtorvning framkom längst i söder ett sankt stenröjt område med lera omedelbart under den tunna (0,05) skogsmyllan (sentida åkeryta). I leran påträffades porslinskärvor och tegel av 1700-talskaraktär eller senare, troligen från Lövstad slott.

Norr därom låg den sydliga terrasserade avsatsen, 12 - 16 m bred och 38 m lång. Den visade sig bestå av något grusig, fin mylla i ett cirka 0,2 m tjockt lager. I lagret påträffades bl a en skära av järn samt porslin och tegel, dock med mindre intensitet än i den plana leriga ytan söder därom. Därunder vidtog ljus stenig morän med flera jordfasta stenblock.

Den norra terrasserade avsatsen var 20 - 22 m bred och 30 - 35 m lång. Den bestod under torven av fin mylla med grus och enstaka småstenar. Intill några av odlingsrösen fanns här avfallsgropar, särskilt som utfyllnad i bergsskrevor. De innehöll tegel, glaserade krukskärvor, järn samt brända och obrända ben.

19 odlingsrösen påträffades. De var jämnt fördelade över de två terrasserade avsatserna. Båda terrasserna tolkades som äldre åkerytor. Odlingsrösen var efter avbaningen 1 - 4 m stora, mestadels dock 2 - 2,5 m stora och 0,3 - 0,5 m höga. Flertalet var ovala och samtliga låg intill större jordfasta block eller små uppskjutande bergsklackar. Stenmaterialet var osorterat och bestod dels av större 0,3 - 0,6 m stora stenar samt mindre, knytnävsstora stenar uppslängda mellan de större.

Fyra odlingsrösen genomgrävdes med maskin. Stenarna låg löst utan mellanliggande fyllning och i botten fanns ofta tegel eller någon krukskärva. Utifrån fyndmaterialet bedömdes odlingsrösen ha tillkommit under 1700-talet eller senare. I anslutning till åkerterrasser och röjningsrösen fanns två vattenhål.

Kol och benlista

RAÄ 260, Bäckeby, Skärkinds socken, Östergötland

F1, A1, härd, x158 y524. Kol. Vikt: 103 gram.

F2, A1, härd, x158 y524. Br ben. Vikt: 3 gram.

F3, A4, sotfläck, x127 y478. Kol. Vikt: 48 gram.

F4, A6, härd, x127 y485. Kol. Vikt: 39 gram.

F5, A11, härd, x139 y493. Kol. Vikt: 12 gram.

RAÄ 358 - treudd, Bäckeby, Skärkinds socken, Östergötland

F6, x257 y551. Kol. Vikt: 6 gram. Kolet låg i och under stenpackningen (ev röjningskol).

Tekniska och administrativa uppgifter

<i>Riksantikvarieämbetets dnr</i>	3426/83
<i>Länstyrelsens tillstånd, dnr</i>	11.391-851-83
<i>Tidsperiod och tidsåtgång</i>	Fosfatkartering 18/7 - 22/7 1983, 9,5 dagar Inventering 1/8 - 4/8 1983, 4 dagar Undersökningar 14/5 - 18/7 1984, 44 dagar
<i>Undersökt yta</i>	3967 kvadratmeter (fosfatkartering 210 000 kvadratmeter)
<i>Läge</i>	Ekonomiska kartans blad Landsjö 8G 7c, Lövstad 8G 8c och Norsholm 8G 7b
<i>Koordinater</i>	RAÄ 260 Skärkinds socken: x6485 130 y1508 480 RAÄ 358 Skärkinds socken: x6485 260 y1508 550. RAÄ 81 och 206 Kimstads socken: x6489 739 y1512 754 Lövstad storskog, Kimstads socken: vägbank: x6490 180 y1513 450 Två stensättningsliknande rösen: x6490 630 y1513 662 En stenrad: x6490 706 y1513 690 Område med odlingsrösen: x6490 940 y1513 770
<i>Koordinatsystem</i>	Rikets (2,5 GW REG 7)
<i>Höjdsystem</i>	Rikets (RH 1900)
<i>Arkeologisk personal</i>	Carin Claréus (grävningssledare), Catharina Nilsson (inventering), Inga Ullén
<i>Grovarbetare</i>	Jörgen Andersen, Jan-Olov Strindberg
<i>Grävmaskinist</i>	Göte Pettersson
<i>Tekniker</i>	Karlis Graufelds, Kjell Johansson

Topografisk- och Ekonomisk karta

Ur allmänt kartmaterial från Lantmäteriet, medgivande 94.0148.

Arkivhandlingar

Fosfat-, schakt-, anläggnings- och profilplaner i skala 1:2000, 1:200, 1:50 och 1:20 förvaras i Antikvarisk-topografiska arkivet (ATA), Riksantikvarieämbetet, Stockholm.

Kolprover och brända ben förvaras på SHM.